

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 69.138/1

van 6 april 2021

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘voor het nemen van dringende en tijdelijke maatregelen in het onderwijs ten gevolge van de COVID-19-crisis met betrekking tot de geïntegreerde proeven en kwalificatieproeven, het uitstel voor het indienen van leerplannen, het behoud van het statuut van gehuwd of zelfstandig student, het verlengen van de looptijd van de projecten 'Taalstimulerende activiteiten' en 'Lezen op School' en de budgetbeheersing inzake bijkomende lestijden, lesuren en uren-leraar voor de remediering van leerlingen die leerachterstand hebben opgelopen door COVID-19’

Op 29 maart 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘voor het nemen van dringende en tijdelijke maatregelen in het onderwijs ten gevolge van de COVID-19-crisis met betrekking tot de geïntegreerde proeven en kwalificatieproeven, het uitstel voor het indienen van leerplannen, het behoud van het statuut van gehuwd of zelfstandig student, het verlengen van de looptijd van de projecten 'Taalstimulerende activiteiten' en 'Lezen op School' en de budgetbeheersing inzake bijkomende lestijden, lesuren en uren-leraar voor de remediering van leerlingen die leerachterstand hebben opgelopen door COVID-19’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 1 april 2021. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Bert THYS en Wouter PAS, staatsraden, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 6 april 2021.

*

1.1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In dit geval wordt het verzoek om spoedbehandeling in de adviesaanvraag gemotiveerd als volgt:

“Voorliggend besluit regelt [...] een aantal noodzakelijke aanpassingen op het niveau van uitvoeringsbesluiten. Het gaat om maatregelen op diverse terreinen die in de artikelsgewijze bespreking concreet worden toegelicht. De regelingen zijn hoogdringend omdat de inschattingen, zoals in de Nota aan de Vlaamse Regering beschreven, nog steeds moeilijk lang vooraf te maken zijn gezien het onbekende verloop van de pandemie en gezien termijnen in een regelgevend proces gemakkelijk enkele maanden in beslag nemen. Om scholen en studenten de mogelijkheid te geven om het verder verloop van het schooljaar te organiseren moet zo snel mogelijk duidelijkheid gegeven worden over de voorwaarden waaronder dit kan.”

1.2. Luidens artikel 84, § 1, tweede lid, van de wetten op de Raad van State wordt, wanneer met toepassing van het eerste lid, 3°, om spoedbehandeling van een adviesaanvraag over een ontwerp van reglementair besluit wordt verzocht, de motivering van het spoedeisende karakter, die in de aanvraag wordt opgegeven, in de aanhef van het besluit overgenomen.

Overeenkomstig die bepaling moet in dit geval de voormelde motivering van de spoedeisendheid van de adviesaanvraag alsnog in de aanhef van het te nemen besluit worden overgenomen.

De redenen daarentegen die thans in de aanhef van het ontwerp zijn vermeld ter verantwoording van “de dringende noodzakelijkheid [om] dit ontwerp niet [voor te leggen] aan het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State (*cfr.* art. 3, § 1 gecoördineerde wetten op de Raad van State)” zijn doelloos en moeten uit de aanhef van het te nemen besluit worden weggelaten.

*

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

3.1. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt hoofdzakelijk ertoe een aantal tijdelijke afwijkingen van de geldende onderwijswetgeving te bepalen, teneinde verscheidene knelpunten te verhelpen die zijn ontstaan ten gevolge van “de COVID-19-crisis”.

Vooreerst wordt voor het schooljaar 2020-2021 in een afwijkende regeling voorzien betreffende de verplichting om in bepaalde opleidingen van het secundair onderwijs en het buitengewoon secundair onderwijs respectievelijk een geïntegreerde proef en een kwalificatieproef te organiseren, alsook betreffende de beoordeling van deze proeven door deskundigen (artikelen 1 en 2 van het ontwerp).

Voorts wordt afgeweken van de uiterste datum waarop de leerplannen van de studierichting Defensie en veiligheid in de derde graad van het technisch secundair onderwijs die op 1 september 2021 van toepassing worden in het eerste leerjaar van die graad, moeten worden ingediend bij de bevoegde inspecteur-generaal (artikel 3 van het ontwerp).

Wat de voorwaarden betreft waaronder studenten in het kader van de studiefinanciering in het hoger onderwijs tijdens het academiejaar 2020-2021 het statuut van gehuwd student of van zelfstandig student behouden, wordt afgeweken van de artikelen 6/2 en 7/2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2007 ‘betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap’ (artikelen 4 en 5 van het ontwerp).

Ten slotte wordt in een afwijkende regeling voorzien wat de periode (tot 31 augustus 2021) betreft waarbinnen activiteiten in het kader van de projecten “Taalstimulerende initiatieven” en “Lezen op School” moeten worden georganiseerd, alsook in een afwijking van het tijdstip waarop de nodige stukken betreffende de activiteiten die op een later tijdstip worden georganiseerd digitaal ter beschikking moeten worden gesteld van de bevoegde dienst (artikelen 6 tot 9).

3.2. Daarnaast voert artikel 10 van het ontwerp een beperking in van het aantal extra lestijden, uren-leraar of lesuren voor de remediëring van leerlingen die leerachterstand hebben opgelopen door COVID-19, waarin werd voorzien bij het decreet van 5 maart 2021.¹

4. De bepalingen van het ontwerp vinden in beginsel rechtsgrond in de bepalingen die worden vermeld onder de rubriek “Rechtsgronden” in de aanhef van het ontwerp, behalve evenwel in het daar vermelde besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 ‘tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering’. Dit laatstgenoemde besluit “verdeelt de bevoegdheden binnen de Vlaamse Regering, met het oog op de voorbereiding en de uitvoering van haar beslissingen”.² Als zodanig houdt het een regeling in van louter intern bestuur en kan het geen rechtsgrond bieden voor een reglementair besluit van de Vlaamse Regering.

¹ Decreet van 5 maart 2021 ‘tot toekenning van extra-lestijden, lesuren en uren-leraar voor de remediëring van leerlingen die een leerachterstand hebben opgelopen door COVID-19’.

² Artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019.

ONDERZOEK VAN DE TEKSTAanhef

5. De verwijzing na het zesde streepje onder de rubriek “Rechtsgronden” in de aanhef van het ontwerp dient als volgt te worden geschreven:

“het decreet van 5 maart 2021 tot toekenning van extra lestijden, lesuren en uren-leraar voor de remediëring van leerlingen die een leerachterstand hebben opgelopen door COVID-19, artikel 5.”

6. Gelet op wat *sub* 4 werd opgemerkt met betrekking tot de rechtsgrond van het ontwerp, dient de verwijzing na het zevende streepje onder de rubriek “Rechtsgronden” in de aanhef van het ontwerp te worden weggelaten.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME